

АНТРОПОЛОГІЧНИЙ “ВЕЙФАНДІНГ”

ПУНКТ .1 – “FOR LA PORTA” (ЗА БРАМОМ)

Символічне місце Чівітанови та популярний пункт зустрічей у місті.

Назва походить від того, що саме тут, імовірно, розташовувалися одні з п'яти воріт середньовічного поселення, можливо, найважливіші.

For la porta – це місце зустрічі – *t aspett a for la porta* – де люди сідають в автобус і зустрічаються вечорами та в неділю, щоб поспілкуватися, обговорити політику, погоду і спорт.

Влітку монументальні білий клен і липа дають порятунок від спеки, а площа з лавками заохочує до приємних розмов. Декор площі доповнює бенедиктинський хрест із місцевого каменю, вирізьблений Cola di Civita Nova (Колою Чівіти Нова), що засвідчує перебування в Чівітанові San Bernardino da Siena (святого сієнського Бернардіно), який пізніше став покровителем міста. Фонтан, на передній частині якого викарбувано вірш з *Cantico delle Creature* (Пісні створінь), має численні *cannelle* (носики) з цілком придатною для пиття водою, що свідчить про рясну джерельну воду в місті.

ПУНКТ .2 – “ALLA FIERIA A SAN FELICE TE L'ACCATT” (НА ЯРМАРКУ САН-ФЕЛІЧЕ Я КУПЛЮ ЦЕ У ТЕБЕ)

На цій галявині шириною 111 метрів овеча стежка Lucera-Castel di Sangro (Лучера-Кастель-ді-Сангро) в'їжджає в місто Чівітанова.

28 серпня, в перший день свята San Felice Martire (Сан Феліче Мартіре, святого покровителя міста), колись відбувався великий ярмарок тварин.

Цього дня ми могли чути звуки сотень різних тварин, привезених звідусіль, яких торгували або продавали: звуки коров'ячих дзвіночків змішувалися з вигуками старих ослів, посивілих від віку, на час “омолоджували” чорною сажею і продавали як молодих лошаків.

Це був лише початок ярмарку.

Піднімаючись містом до церкви, асортимент змінювався: замість тварин з'являлися дерев'яні чани — циліндричні контейнери різних розмірів.

Чівітанова була містом чанів: ремісники виготовляли водонепроникні посудини з необробленої деревини, перш ніж перейти до керамічного посуду та мідних виробів від знаменитих майстрів Agnone (Аньоне).

ПЕРЕКЛАДЕНО
ОЛЕКСАНДРОЮ МІЩЕНКО

АНТРОПОЛОГІЧНИЙ “ВЕЙФАНДІНГ”

Аромат свіжих кавунів, складених у величезні піраміди, огортованих відвідувачів серед натовпу. Їх також вражали крики вуличних торговців і безліч запахів — від різкого запаху *scarese* (маринованої тріски) до знаменитих червоних помідорів Чивітанови, які вирощують і сьогодні. Прибувши дуже рано вранці, відвідувач міг зустріти осла з дивним вантажем у його *riunzi* (дерев'яні контейнери для транспортування, що прив'язувалися до його тулуба): там він міг побачити лід, справжня рідкість у той час, коли холодильників не існувало.

Наприкінці зими чоловіки піднімалися на найвищу вершину гори (1400 м), де в карстовій вирві викопували яму, утрамбовували сніг, накривали й зберігали до літа. Тоді лід рубали на брили, спускали в село та використовували для приготування знаменитої *srbetta* (*sorbetto*), яку їли на святі San Felice (Сан-Феліче), і класичного морозива.

ПУНКТ .3 – ALLE CIERCHE MANCINE (ALLE QUERCE MANCINE - ЛЕ КУЭРЧЕ МАНЧИНЕ)

Назва — гра слів, дещо зловісна, і не без причини: старші люди збиралися взимку навколо вогнища; вітер свистів у старих віконницях, полум'я тремтіло, а вугілля червоніло, як кров — і вони починали розповідати історії про відьом.

Легенда переказує, що сільські відьми збиралися тут, щоб проводити свої *sabba* (шабаші): викравши дитину, вони приносили її до відьми, розпалювали велике вогнище і накладали закляття, поки ніч за ніччю дитина не виснажувалася так, що її маленьке тендітне тільце проходило крізь ланки ланцюга, який використовували для підвішування казана над вогнем.

Згодом місце змінилося: від моторошних легенд минулих століть — до 1930-х років, коли вулицю, що зустрічала подорожніх із Риму чи Неаполя, перейменували на *Viale del Duce* (Віале дель Дуче) (навіть сьогодні, хоч значно вицвілий, можна прочитати напис на будинку *Credere Obbedire Combattere*).

ПЕРЕКЛАДЕНО
ОЛЕКСАНДРОЮ МІЩЕНКО

АНТРОПОЛОГІЧНИЙ “ВЕЙФАНДІНГ”

Після війни вулицю перейменували на *Viale Arciprete Emilio Battista* (Віале Арчіпрете Еміліо Баттіста), а у 1970-х чоловік на ім'я “Tonino” (Тоніно), який повернувся з-за кордону, відкрив тут бар-ресторан, назвавши його *Tony Le Querce* (Тоні Ле Кверче). Він також облаштував кімнати для гостей, і заклад миттєво набув популярності — особливо серед молоді, яка віддавала йому перевагу над *cantine* (кантинам), старими міськими тавернами.

Tony Le Querce (Тоні Ле Кверче) нині став історичним місцем Чівітанови й досі є улюбленим серед молоді.

ПУНКТ .4 – «LE TERRAIN» (НАБЕРЕЖНА)

Це одне з найцікавіших місць у довгій історії міста.

Набережна колись була частиною стіни герцогського палацу, яка обвалилася після сильного землетрусу, засипавши фасад камінням і утворивши так звану набережну.

На початку століття, сидячи на набережній за столиками кафе, можна було зустріти відомих діячів. Сенатора та лікаря Antonio Cardarelli (Антоніо Кардареллі), італійського академіка Giuseppe Pianese (Джузеппе Піанезе) та інших, які, будучи родом з Неаполя, дали цьому місцю прізвисько “Naplitte” (Наплітте).

За збігом обставин, місто Civitanova (Чівітанова) має таке ж значення, як і його назва: грецькою мовою *nea polis* означає нове місто, що латиною перекладається як *Civitas nova*.

Сьогодні в кімнатах Palazzo Ducale (Герцогського Палацу) з видом на набережну, окрім приватних резиденцій, розташовані пошта та міська бібліотека.

ПУНКТ .5 – «IL COLLE» (Пагорб)

Вважається історичним центром і найстарішим районом міста. Йому властивий лабіринт провулків, доступних лише пішки, що звиваються навколо Chiesa Madre (Матері-Церкви). Багато з них — тупики; інші повертають до початкової точки або відкриваються на невеликі площі.

ПЕРЕКЛАДЕНО
ОЛЕКСАНДРОЮ МІЩЕНКО

АНТРОПОЛОГІЧНИЙ “ВЕЙФАНДІНГ”

Тут відвідувачі можуть побачити численні кам'яні портали та спробувати розшифрувати вирізьблені на них символи. Окрім дат будівництва, трапляються знакові зображення: символи професій (молот чи ковадло коваля), захисні символи від проклять (маски з грізними обличчями або з висунутими язиками), а також символи процвітання, як-от квіткові вази.

ПЕРЕКЛАДЕНО
ОЛЕКСАНДРОЮ МІЩЕНКО